

24.10.2011

Kj/6

§ 936

Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi: Kaupungin sisäisten ennustemenetelmien tarkistaminen

HEL 2011-001782 T 00 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Laura Kolbe) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 10.11.2010 hyväksymän toivomusponnen (Laura Kolbe) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 10.11.2010 ehdotusta talousarvioksi vuodeksi 2011 ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2011–2013 Kvsto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että tarkistetaan kaupungin sisäiset ennustemenetelmät sellaisiksi, että päivähoidon ja peruskoulutuksen lapsimäärissä ei ole jatkuvia yllätyksiä.” (Laura Kolbe, 85-0)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että väestöennusteen ennustemenetelmä on kuvattu mm. tietokeskuksen julkaisussa Helsingin väestöennuste 2011–2050 (Tilastoja 2009:31). Helsingin kaupunki on laatinut omia väestöennusteita 1940-luvulta asti, aluksi satunnaisemmin ja sittemmin vuosittain 1974–1981. Vuosina 1982–2004 ennusteen teko kytkeytyi kaupungin suunnitteluohjeiston laatimisaikatauluun ja se laadittiin joka toinen vuosi. Vuodesta 2005 lähtien ennuste on laadittu vuosittain. Helsingin väestöennuste on laadittu vuodesta 1992 alkaen menetelmällä, jossa Helsingin seudulle laaditaan erilaisiin aluetaloudellisiin näkemyksiin perustuvat väestöprojektiot, jolloin Helsingin väestöennustevaihtoehdot riippuvat osaltaan seudun kehitysnäkymistä, osaltaan Helsingin kaupungin alueella tarjolla olevista ja rakennettavista asuntotuotantomahdollisuuksista. Alueittainen ennuste on laadittu kymmeneksi vuodeksi vuosittain, ja se koskee Helsingissä vakituisesti asuvia asukkaita.

Ennuste on laadittu talous- ja suunnittelukeskuksen, tietokeskuksen ja kaupunkisuunnitteluviraston yhteistyönä. Ennusteen kokoaja ja tekijä on kaupungin tietokeskus.

Väestökehityksen taustalla vaikuttavat monimutkaiset taloudelliset ja demografiset prosessit, joiden kehityksen ennustaminen on epävarmaa lyhyelläkin ajalla, puhumattakaan vuosista ja vuosikymmenistä. Näin ollen väestöennusteisiin liittyy erittäin paljon epävarmuutta. Silti väestökehityksen arvioiminen pitkän ajan päähän on erehtymisen riskin uhallakin perusteltua, sillä vaihtoehtona on, että päätöksiä pitkävaikutteisista investoinneista ja kaavoitusratkaisuksista tehtäisiin pelkästään nykytilannetta koskevan tiedon perusteella. Tästä syystä Helsingin väestöennusteisiin on liittynyt myös pitemmän aikavälin väestökehitysvaihtoehtojen analyysi.

Väestöennustemalliin sisältyy mm. seuraavien tekijöiden tarkastelu: (1) Helsingin ja Helsingin seudun toteutunut viimeaikainen väestökehitys, (2) muuttoliike alueittain Helsingissä, Helsingin seudulla, kotimaassa ja ulkomailla sekä muuttoliike äidinkielen ja ikärakenteen mukaan (3) väestökehityksen riippuvuudet, muuttoliikkeen ja työmarkkinoiden yhteys sekä taloustilanteen vaikutus muuttoliikkeeseen, (4) asuntomarkkinat, asuntotuotantomahdollisuudet, tonttimaan tarjonta ja asumiskysynnän muutokset Helsingissä ja Helsingin seudulla, (5) aluetaloudelliset oletukset Helsingin ja Helsingin seudun tulevan taloudellisen kehityksen skenaarioista, (6) väestökehityksen demografiset oletukset hedelmällisyydestä ja kuolemanvaarasta, (7) edellisistä tekijöistä seuraavat vaihtoehtoiset Helsingin, Helsingin seudun ja ikäryhmittäiset väestöprojektiot ja (8) rakentamisennuste valmistuvista asunnoista tulevalle kymmenelle vuodelle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alv.nro

FI02012566

24.10.2011

Kj/6

Toivomusponnessa mainittua lapsimäärän ennustamista muuttuvassa tilanteessa pyrittiin parantamaan jo vuosina 2009 ja 2010 laadituissa ennusteissa. Koska vuonna 2008 alkanut taantuma ja 2000-luvun jälkipuolen vähäinen asuntotuotanto ovat vähentäneet erityisesti lapsiperheiden muuttoja suurempiin asuntoihin, lasten määrä on kasvanut nopeasti erityisesti pienasuntovaltaisessa kantakaupungissa. Mikäli koko 10 vuoden ennustejaksolla olisi käytetty viime vuosien nettomuuttokeskiarvoja, lasten määrän kasvu olisi ennustettu huomattavasti todennäköisesti toteutuvaa korkeammaksi. Tämän vuoksi vuosien 2010–2011 ennusteessa käytettiin ”lama-ajan” nettomuuttoparametreja ja vuodesta 2012 alkaen pitemmän ajan nettomuutoista laskettuihin parametreja.

Esittelijä toteaa, että kaupungin käyttämää väestöennustemenetelmää voidaan pitää erittäin kehittyneenä. Ennusteen laatimisessa ja kehittämisessä tehdään runsaasti valmisteluyhteistyötä talous- ja suunnittelukeskuksen, tietokeskuksen ja kaupunkisuunnitteluviraston kesken. Lisäksi tietokeskuksen asiantuntijat ovat jatkuvassa yhteydessä erityisesti sosiaaliviraston ja opetusviraston asiantuntijoiden kanssa koskien väestökehityksen jatkuvia muutoksia ja mahdollisuuksia ennakoida tulevaa kehitystä. Tietojärjestelmien kehittyminen mahdollistaa osaltaan väestöennusteen parantamista, mutta ei poista sitä tosiseikkaa, että kyse on ennustamisesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto